

Ministerstvo kultury ČR

prostednictvím

Národní památkový ústav
Valdštejnské nám. 3
118 01 Praha 1

DOPORUČENÍ S DODEJKOU

V c: Odvolání proti rozhodnutí o odmítnutí žádosti o informace

Dne 4.7.2012 nám bylo doručeno rozhodnutí Národního památkového ústavu .j. NPÚ-302/50861/2012 (dále též jen „napadené rozhodnutí“), jimž byla odmítnuta naše žádost o poskytnutí informací ze dne 4.5.2012 na základě zákona o svobodném přístupu informací. Tímto podáváme proti výše uvedenému rozhodnutí odvolání v plném rozsahu.

Dvodem našeho odvolání je skutečnost, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro vnitřní rozporuplnost, protože je v rozporu se zákonem a také s ústavně zaručeným právem na informace.

1. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro vnitřní rozpory

Ve výroku napadeného rozhodnutí se uvádí, že žádost žadatele doručená dne 4. 5. 2012 se v celém rozsahu odmítá. V odvodnění napadeného rozhodnutí se naproti tomu uvádí: „*Požadované informace byly z části poskytnuty zveřejněným, nejedná se tedy o jejich odmítnutí podle § 11 odst. 1 písm. b) InfZ v celém rozsahu, nýbrž povinný subjekt požadované informace pouze omezil.*“ Napadené rozhodnutí je tedy vnitřně rozporuplné, protože z něj není zřejmé, jak bylo o naší žádosti rozhodnuto, zda byla zcela odmítnuta nebo nikoliv. Tato vnitřní rozporuplnost činí napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným.

Pokud jde o informace, které byly údajně poskytnuty zveřejněným, povinný subjekt v odvodnění napadeného rozhodnutí uvádí: „*V předním případě bylo již penzum informací povinným subjektem vybráno a poskytnuto ve veřejnosti (viz. tisková zpráva generální editelky k restrukturalizaci NPÚ v letech 2012-2013).*“ Naproti tomu se v odvodnění napadeného rozhodnutí uvádí: „*V případě požadavku pod bodem 1. až 5. jde o nelegislativní návrhy a materiály, u nichž je omezení jejich ve veřejném poskytování odvodnitelná. Materiály nebyly dosud zveřejněny, proto lze aplikovat ust. § 11 odst. 1 písm. b) InfZ.*“ (podtržení doplněno). Povinný subjekt tedy uvádí, že požadované informace dosud nebyly zveřejněny, což označuje za důvod pro to, aby nebyly poskytnuty, a zároveň tvrdí, že požadované informace už byly z části poskytnuty zveřejněným. Ke vnitřní rozporuplnosti těchto dvou tvrzení není třeba více dodávat.

2. Rozpor s § 2 odst. 4 a s § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb.

Ve výroku napadeného rozhodnutí povinný subjekt uvádí, že odmítnutí žádosti se opírá o § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. a § 11 odst. 1 písm. b) téhož zákona. Uvedená ustanovení zákona zní následovně :

§ 2 odst. 4

„Povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.“

§ 11 odst. 1 písm. b)

„Povinný subjekt může omezit poskytnutí informace, pokud jde o novou informaci, která vznikla po vydání rozhodnutí povinného subjektu, pokud zákon nestanoví jinak; to platí jen do doby, kdy se práva ukončí rozhodnutím“

Akoliv je v obou ustanoveních použit pojem „nová informace“, je zřejmé, že její význam je v kontextu těchto ustanovení různý. Zatímco v případě § 2 odst. 4 citovaného zákona tento pojem označuje informaci, která dosud neexistuje, a povinný subjekt by byl žádostí nucen informaci vytvořit, v případě ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) citovaného zákona jde o informaci již existující, která však slouží za podklad pro připravované rozhodnutí, které dosud nebylo vydáno.

To, že povinnému subjektu zcela uniká smysl ustanovení § 2 odst. 4 citovaného zákona, je zřejmé z následujícího závěru uvedeného v odvodnění napadeného rozhodnutí: *„Kromě již uvedeného, návrhy a analýzy jsou dokumenty, které doznávají přiblížení názoru povinného subjektu. Jejich neposkytnutí umožní uje ust. § 2 odst. 4 InfZ.“* Pokud podle odvodnění uváděného povinným subjektem předem předané dokumenty doznávají přiblížení názoru, pak je zřejmé, že v době vydání napadeného rozhodnutí již existovaly a odmítnutí jejich poskytnutí na základě § 2 odst. 4 citovaného zákona je v rozporu s tímto ustanovením.

Stejně tak je třeba v souvislosti s aplikací tohoto ustanovení připomenout, že povinný subjekt sice není povinen poskytovat na žádost své názory nebo předjímat svá budoucí rozhodnutí, ale je povinen poskytnout již existující dokumenty, v nichž jsou tyto názory obsaženy.

Co se týče tvrzení povinného obsažené v odvodnění napadeného rozhodnutí, že na základě § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb. pouze omezil poskytované informace, pak uvádíme, že v souladu s § 6 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb. trváme na poskytnutí těchto informací, které již byly zveřejněny. Odkaz na údajně zveřejněné informace obsažený v odvodnění napadeného rozhodnutí v tomto kontextu nelze vykládat jinak, než že se jedná o úplné odmítnutí naší žádosti, což je však v režimu § 11 odst. 1 písm. b) citovaného zákona nepřípustné.

V případě postupu podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb. nestačí pouhé konstatování, že jsou splněny podmínky tohoto ustanovení a že z toho důvodu nebudou poskytnuty žádné informace. Míra omezení informací musí být odůvodněna a u všech individuálních požadovaných informací, jichž se omezení dotkne, musí být uvedeny konkrétní důvody, na jejichž základě k omezení došlo.

Je třeba upozornit na to, že právo na informace upravené zákonem o svobodném přístupu k informacím je zakotveno na úrovni ústavního práva v článku 17 odst. 5 Listiny základních práv a svobod. V souladu s článkem 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod pak při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu a takováto omezení nesmí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena. Ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb. je bezpochyby ustanovením o mezích práva na informace.

Podotýkáme, že se předem tých informací nedožadujeme s šikanózními úmysly. Posláním našeho sdružení je vyvíjení aktivit v oblasti památkové péče, přičemž připravovaná restrukturalizace Národního památkového ústavu je velmi významným právním a politickým procesem, který bude podporovat efektivnost státní památkové péče a hospodárnost s nakládáním s veřejnými prostředky v této oblasti na mnoho let dopředu. Je nezpochybnitelným veřejným zájmem, aby restrukturalizace státní správy probíhala transparentním a účelným způsobem. Je přitom zcela legitimním zájmem občanů České republiky, aby byli včas informováni o důvodech a východiscích připravované restrukturalizace, a nikoliv aby byli postaveni před hotovou věcí až poté, kdy bude restrukturalizace právně završena.

Pokud povinný subjekt v odvodně napadeného rozhodnutí uvádí, že informace mohou být v přípravě fázi zneužity a jejich zveřejnění by mohlo vést k narušení rozhodování v personální oblasti, pak mi v tomto namítáme, že v daném případě hrozba právům a legitimním zájmům občanů České republiky vyplývá právě naopak z netransparentního zákulisního rozhodování o budoucí podobě této významné složky státní památkové péče.

Údajná blíže nespecifikovaná hrozba zneužití informací a údajné riziko narušení rozhodování v personální oblasti je jediným faktickým důvodem, o němž povinný subjekt v souvislosti s aplikací ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb. své rozhodnutí opírá. Ve své úvodní části článku 4 odst. 4 a 17 odst. 5 Listiny základních práv a svobod takovéto zdůvodnění zcela jednoznačně neobstojí a je zřejmé, že povinný subjekt při vydávání napadeného rozhodnutí nešetřil podstaty a smyslu ústavně zaručeného práva na informace.

Dále podle našeho názoru nebyly splněny podmínky pro uplatnění § 11 odst. 1 písm. b) citovaného zákona, protože připravovaná restrukturalizace má zejména spočívat ve změně Statutu Národního památkového ústavu a odněh se odvíjejících změn fungování této organizační složky státu. Uvedený dokument je přitom vydáván Ministerstvem kultury, tedy subjektem odlišným od povinného subjektu, a nejedná se o rozhodnutí v obvyklém slova smyslu (např. rozhodnutí ve smyslu § 67 zákona č. 500/2004 Sb. nebo rozhodnutí ve smyslu § 65 zákona č. 150/2002 Sb.), ale jde o legislativní právní akt, který v kontextu českého právního řádu nikdy nebývá označován pojmem rozhodnutí.

Akoliv není zcela jasné, jaké konkrétní úkony povinný subjekt zahrnul pod pojem „rozhodnutí o restrukturalizaci“ uváděný v odvodně napadeného rozhodnutí, jisté je, že povinný subjekt přistoupil k velmi extenzivnímu výkladu pojmu „rozhodnutí“ obsaženému v § 11 odst. 1 písm. b) citovaného zákona. Takto extenzivní výklad není přípustný vzhledem ke skutečnosti, že se zároveň jedná o výklad výrazně omezující základní práva a svobody ve smyslu článku 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod.

Podle našeho názoru je smyslem § 11 odst. 1 písm. b) citovaného zákona poskytovat ochranu před zveřejněním informací, které podporují rozhodování o konkrétních právech a povinnostech individuálně určených osob. Naproti tomu dokumenty týkající se připravovaných změn legislativy ze své podstaty musí být zpřístupňovány již od svého vzniku, což je podmínkou řádného fungování demokratické kontroly legislativního procesu.

3. Závěr

Vzhledem k výše uvedeným okolnostem máme za to, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu se zákonem, a proto žádáme, aby Ministerstvo kultury zrušilo rozhodnutí Národního památkového ústavu ze dne 26.6.2012 j. NPÚ-302/50861/2012 a nařídilo povinnému subjektu požadované informace poskytnout, případně aby požadované informace samo poskytlo, pokud je má k dispozici.

V Praze dne 13.7.2012

.....
Sdružení profesionálních pracovníků památkové péče, o.s.
Videňská 270/60, 639 00 Brno
David Otáhal (jednatel sdružení)

Adresa pro doručování:
Mgr. David Otáhal
Malhostice 31
415 01 Rtyň nad Bílinou